

بسم الله الرحمن الرحيم

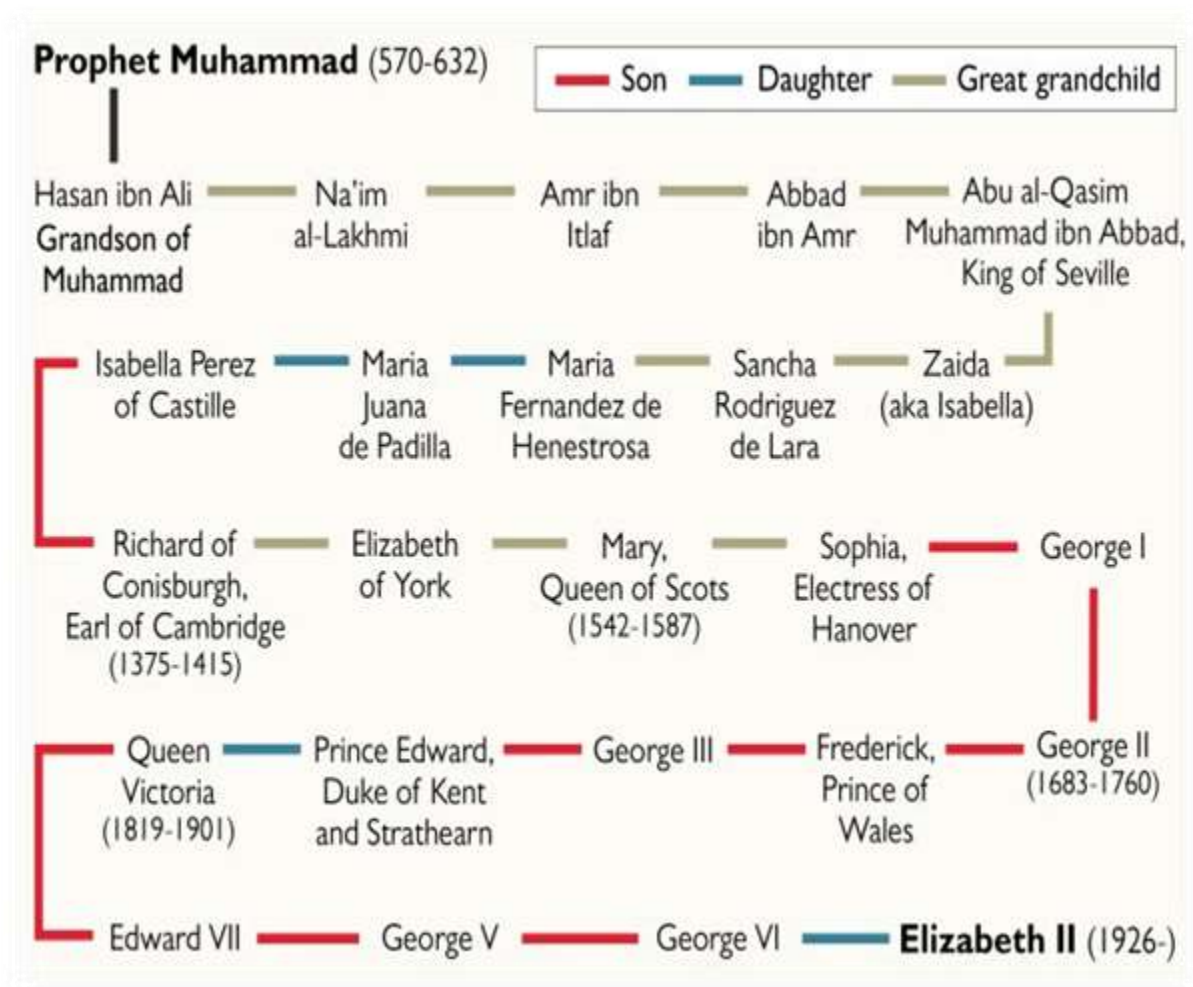
دروغ بودن شجره نامه الیزابت دوم و انتساب او به اهل بیت علیهم السلام

نویسنده: «رد شبهات ملحدین»

آیا ملکه‌ی انگلیس خانم الیزابت دوم از نسل پیامبر اکرم ﷺ است؟

جدیداً در فضای مجازی شایع شده که ملکه‌ی انگلیس الیزابت دوم نسل خانوادگی او به پیامبر اسلام ﷺ برمی‌گردد و برای این دعوی نیز شجره نامه‌ی این خانم را نیز رسم کرده‌اند.

شفاف‌سازی

اول‌اینکه: این خبر توسط روزنامه‌ی تایمز منتشر شده و آن نیز از یک روزنامه یا هفته‌نامه مراکشی نقل کرده و هیچ سندیتی هم برای آن ذکر نشده است.

دوم‌اینکه: اصل این خبر بعنوان یک دعوی اولین بار در سال ۱۹۸۶م توسط نشریه Burke's Peerage مطرح شده است.

The theory first surfaced in 1986 when Burke's Peerage, the aristocratic genealogy guide, claimed that Elizabeth II could trace her lineage back to the Muslim kings of Spain and, through them, to the founder of Islam, who died in the 7th century in what is now Saudi Arabia.^۱

سوم‌اینکه: در ۲۰۱۳م برخی از خبرگزاری‌ها نیز از قول یک نسب‌شناس فرانسوی با نام ژان لوئیس بوکارنوت (Jean-Louis Beaucarnot) صاحب مجله نسب‌شناسی خبری منتشر کرده که وی معتقد بوده ژن‌های شاهزاده ویلیام (نوه‌ی الیزابت دوم) به ده‌ها شخصیت مشهور بازمی‌گردد که در میان آنها شاهزاده رومانی سوژه داستان‌های داراکولا و شاهدختی عرب تبار را می‌توان نام برد. بوکارنوت می‌گوید که: «در رگ‌های فرزند کایت و ویلیام، خون "ماری دو مدیسی"، ملکه فرانسه جریان دارد.» وی ادامه می‌دهد که این ملکه از سلاله مشترک آلفونس ششم پادشاه قشتاله یا کاستیل (۱۱۰۹ - ۱۰۶۵م) و همسر چهارم وی "زایده" می‌باشد.

^۱- ر.ک: سایت تایمز

به گفته وی زایده شاهدخت عرب تبار مسلمانی از سلاله پادشاهان اشبیلیه است که اصول آنان به خاندان پیامبر اسلام، محمد بن عبدالله باز می‌گردد.^۲

البته این گمانه‌زنی مذکور صحت ندارد، زیرا پادشاهان اشبیلیه که در واقع بنیانگذار دولتی موسوم به دولت بنی‌عباد بودند نسبشان هرگز به پیامبر اسلام محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله نمی‌رسد و معلوم نیست که آقای بوکارنوت بر چه اساسی تبار پادشاهان اشبیلیه را به آنحضرت صلی الله علیه و آله نسبت داده، نظر به اینکه خود "زایده" نیز درست است که عرب بوده لیکن از تبار پادشاهان اشبیلیه نبوده بلکه همسر فتح بن معتمد بن عباد ملقب به مأمون بوده است.^۳

باتوجه به دیدگاه علمای نسب‌شناس، بنی‌عباد از قبیله‌ی «لخم» هستند که بنیان‌گذار دولت و شکوه حکمرانی آنها توسط قاضی «أبو القاسم محمد بن اسماعیل بن قریش بن عباد ابن عمرو بن أسلم بن عمرو بن عطف بن نعیم» بوده که جدشان عطف همراه پیش‌قراول بلج بن بشیر قشیری وارد اندلس شد و تبار او از اهالی حمص شام بوده که لخمی الاصل است.^۴ هنگامی که عطف وارد اندلس شد در منطقه‌ی «یومین» نزدیک شهر طشانه (Tocina) تحت حکومت اشبیلیه (سویلا) ساکن شد که این منطقه کنار رودخانه گواد الکیبیر است. و می‌دانیم که لشکر شام برای اولین بار اشبیلیه را فتح کردند که آنجا را حمص نیز نامگذاری کرده‌اند نظر به اینکه بین اشبیلیه و حمص شام، تشابه بسیاری به لحاظ

۲- ر.ک: سایت خبری العربی. نت

<http://ara.tv/gptkn>

۳- دولة الإسلام فی الأندلس، عنان، (ط: ۲)، مكتبة الخانجي، القاهرة، ۱۹۹۷م)، ج ۳، ص ۶۳.

۴- تاریخ العرب وحضارتهم فی الأندلس، خلیل إبراهيم السامرائی و الآخرون، (ط: ۱)، دار الكتاب الجديد المتحدة، بیروت، ۲۰۰۰م)، ص ۲۲۷؛ الذخيرة فی محاسن أهل الجزيرة - الشنترینی، (ط: ۱)، الدار العربية للكتاب، ليبيا، تونس، ۱۹۷۸م)، ج ۳، ص ۱۴.

طبیعی و اقلیمی وجود داشته و در روایتی بنی‌عباد از سلاله‌ی «نعمان بن منذر بن ماء السماء» هستند که بدان افتخار می‌کرده‌اند.^۵

در شجره‌ای که مرسوم است و بعنوان شجره نامه‌ی الیزابت دوم نشر شده خانم «زایده» نوهی بزرگ «ابوالقاسم محمد بن عباد» معرفی شده که او نیز نوهی بزرگ «عباد بن عمرو»، از نوهی «عمرو بن عطف»، از نوهی «نعیم اللخمی»، از نوهی حسن بن علی رحمه الله است که در این نسبی که بیان شده دو اشتباه فاحش رخ داده که به بیان آن می‌پردازیم.

* ابو القاسم محمد بن عباد ملقب به معتمد

نسب ابوالقاسم محمد بن عباد به حسن بن علی رحمه الله ارتباطی ندارد، زیرا همان‌طور که قبلاً بیان شد، خاندان «بنی‌عباد» از قبیله‌ی «لخم» بوده‌اند^۶ که اصالتاً از سرزمین شام منطقه‌ی عَریش هستند^۷ در حالی که حسن بن علی رحمه الله

۵- دولة الإسلام في الأندلس، عنان، ج ۲، صص ۳۲-۳۳؛ الحلة السیراء - ابن الأبار، (ط: ۲)، دار المعارف، القاهرة، ۱۹۸۵م)، ج ۲، صص ۳۴-۳۵؛ تاریخ ابن خلدون، (ط: ۲)، دار الفكر، بیروت، ۱۹۸۸م)، ج ۴، ص ۲۰۰؛ المعتمد بن عباد - علی أدهم، (وزارة الثقافة والإرشاد القومي، مصر، ۲۰۰۰م)، صص ۴۴-۴۵.

۶- الأعلام - الزركلي، (ط: ۱۵)، دار العلم للملايين، ۲۰۰۲م)، ج ۶، ص ۱۸۱؛ تاریخ الإسلام - الذهبي، (ط: ۱)، دار الغرب الإسلامي، ۲۰۰۳م)، ج ۱۰، ص ۶۰۷؛ النجوم الزاهرة - ابن تغری البردی، (وزارة الثقافة والإرشاد القومي، دار الكتب، مصر)، ج ۵، ص ۱۵۷؛ شذرات الذهب في أخبار من ذهب - ابن العماد الحنبلي، (ط: ۱)، دار ابن كثير، دمشق، بیروت، ۱۹۸۶م)، ج ۵، صص ۱۶۱ و ۳۸۳؛ مرآة الجنان - اليافعي، (ط: ۱)، دار الكتب العلمية، بیروت، ۱۹۹۷م)، ج ۲، ص ۲۶۷؛ مطمح الأنفس ومسرح التأنس في ملح أهل الأندلس - الفتح بن خاقان، (ط: ۱)، دار عمار - مؤسسة الرسالة، ۱۹۸۳م)، صص ۱۷۹-۱۸۰؛ البيان المغرب في أخبار الأندلس والمغرب - ابن عذاري، (ط: ۱)، دار الغرب الاسلامي، ۲۰۰۳م)، ج ۲، ص ۵۰۲؛ صبح الأعشى - القلقشندي، (دار الكتب العلمية، بیروت)، ج ۵، ص ۲۴۰؛ تاریخ الأدب الأندلسي (عصر الطوائف والمرابطین) - إحسان عباس، (ط: ۵)، دار الثقافة، بیروت، لبنان، ۱۹۷۸م)، ص ۱۴؛ المعتمد بن عباد - علی أدهم، ص ۴۳.

۷- سير أعلام النبلاء - الذهبي، (ط: ۳)، الرسالة، بیروت، ۱۹۸۵م)، ج ۱۹، ص ۵۸؛ «... وأصلهم من الشام من بلد العريش»، همچنین بنگرید به: [المعتمد بن عباد في السنوات الأخيرة بالأسر، عبدالدين حمروش، (وزارة الثقافة والفنون والتراث، دولة قطر)، ص ۲۳؛ الذخيرة في محاسن أهل الجزيرة - الشنتريني، ج ۳، ص ۱۴]

هاشمی قریشی نسب می‌باشد.^۸ و سلاله‌ی هاشمی منسوب به هاشم و اسم او عمرو بن عبدمناف و همچنین اسم عبدمناف مغیره بن قُصَی، و اسم قُصَی نیز زید بن کلاب است و باقی نسب نیز مشهور هستند از جمله آنان؛ آل علی و آل عباس.^۹

علامه ابن خلکان رحمته (م ۶۸۱هـ) در کتاب «وفیات الاعیان»

«المعتمد علی الله أبو القاسم محمد بن المعتضد بالله أبي عمرو عباد بن الظافر المؤيد بالله أبي القاسم محمد قاضي إشبيلية بن أبي الوليد إسماعيل بن قريش بن عباد بن عمرو بن أسلم بن عمرو بن عطف بن نعيم، اللخمي من ولد النعمان بن المنذر اللخمي آخر ملوك الحيرة.»^{۱۰}

حافظ شمس الدین الذهبی رحمته (م ۷۴۸هـ) در کتاب «تاریخ الإسلام»

«محمد بن عباد بن محمد بن إسماعيل بن قريش، السلطان المعتمد على الله أبو القاسم [المتوفى: ٤٨٨ هـ] ابن السلطان المعتضد بالله أبي عمرو ابن الإمام الفقيه قاضي إشبيلية، ثم سلطانها الظافر المؤيد بالله أبي القاسم بن أبي الوليد اللخمي، من ولد النعمان بن المنذر صاحب الحيرة.»^{۱۱}

علامه ابن الخطيب رحمته (م ۷۷۶هـ) در کتاب «الإحاطة فی أخبار غرناطة»

«محمد بن عباد بن محمد بن إسماعيل بن محمد بن إسماعيل ابن قريش بن عباد بن عمرو بن أسلم بن عمرو بن عطف ابن نعيم، لخمى النسب»^{۱۲}

^۸ - نسب قريش - مصعب الزبيري، (ط: ۳)، دار المعارف، القاهرة)، ص ۴۰؛ أنساب الأشراف - البلاذري، (ط: ۱)، دار التعارف للمطبوعات، بيروت، ۱۳۹۷م)، ج ۳، ص ۵؛ التاريخ الكبير - البخاري، (دائرة المعارف العثمانية، حيدر آباد - الدكن)، ج ۲، ص ۲۸۶؛ جمهرة أنساب العرب - ابن حزم، (ط: ۱)، دار الكتب العلمية، بيروت، ۱۹۸۳م)، ص ۳۷؛ معجم قبائل العرب القديمة والحديثة - عمر رضا كحالة، (ط: ۷)، الرسالة، بيروت، ۱۹۹۴م)، ج ۱، ص ۲۷۴؛ سير أعلام النبلاء - الذهبي، ج ۴، ص ۴۸۳؛ تهذيب الكمال في أسماء الرجال - المزي، (ط: ۱)، الرسالة، بيروت، ۱۹۸۰م)، ج ۶، ص ۲۲۰؛ الأعلام - الزركلي، ج ۲، ص ۱۹۹؛ الاستيعاب في معرفة الأصحاب - ابن عبد البر، (ط: ۱)، دار الجيل، بيروت، ۱۹۹۲م)، ج ۱، ص ۳۸۳.

^۹ - عجلة المبتدى وفضالة المنتهى في النسب - الحازمي، (نسخه مكتبة الشاملة)، ص ۳۶.

^{۱۰} - وفیات الاعیان - ابن خلکان، (ط: ۱)، دار صادر، بيروت، ۱۹۷۱م)، ج ۵، ص ۲۱.

^{۱۱} - تاريخ الإسلام - الذهبي، ج ۱۰، ص ۶۰۷.

^{۱۲} - الإحاطة في أخبار غرناطة، (ط: ۱)، دار الكتب العلمية، بيروت، ۱۴۲۴هـ)، ج ۲، ص ۶۱.

علامه خیرالدین الزرکلی رحمته (م ۱۳۹۶هـ) در کتاب «الأعلام»

« الْمُعْتَمِدُ ابْنُ عَبَّادٍ (۴۳۱ - ۴۸۸ هـ = ۱۰۴۰ - ۱۰۹۵ م) محمد بن عباد بن محمد بن إسماعيل اللخمي، أبو

القاسم، المعتمد على الله »^{۱۳}

نتیجه اینکه بین خاندان بنی‌عباد و خاندان بنی‌هاشم ارتباط نسبی وجود ندارد.

**** زایده همسر مأمون بن معتمد بن عباد**

این شاهدختی که با اسم «زایده» بعنوان دختر یا نوه‌ی ابوالقاسم معتمد بن عباد در شجره‌ی واهی ذکر شده همسر فتح (مأمون) بن معتمد بن عباد است نه دختر یا نوه‌ی معتمد بن عباد و این خطای فاحشی است که ناشی از یک خرافه بوده و لذا این انتساب را نیز بر اساس همان خرافه ساخته‌اند که برای روشن‌تر شدن موضوع اینجا می‌بایست اندکی درنگ نماییم تا مسئله تاریخی مهمی را بررسی کنیم که غبار افسانه در طول قرون بر آن نشسته است سپس پژوهش جدید، گرد و غبار را از آن زدوده است که در واقع داستان زایده اندلسی است.

اولاً: روایت‌های اسپانیایی‌نصرانی معاصر آن و بعد خاطرنشان ساختند که آلفونس ششم با یکی از دختران معتمد بن عباد با نام زایده ازدواج کرد یا اینکه او را به دوستی گرفت و از او صاحب تنها پسری به نام سانشو شد. افزون بر آن، خود معتمد هنگامی که خطر نزدیک شدن مرابطین به مملکتش را احساس کرد و از آلفونس برای دفع خطر آنها، درخواست کمک کرد دختر مذکورش را به آلفونس پادشاه نصرانی داد و مناطق معینی از سرزمین طلیطله را که فتح کرده بود به عنوان مهریه دخترش به او بخشید، و برخی روایات متأخر، این اقدام را از سوی ابن عباد یک فرصت‌طلبی پیش از ورود مرابطین می‌دانند و بیان می‌دارند که این

^{۱۳} - الأعلام - الزرکلی، ج ۶، ص ۱۸۱.

امر ضمن موارد تحریک کننده پیمانی است که معتمد با آلفونس از طریق وزیرش ابن عمار بست، آخر سر هم این اقدام، رسوایی بزرگی را در اندلس به دنبال داشت و ابن عباد به تفریط و سهل‌انگاری در دین و ناموسش متهم شد.

و تاریخ‌های نصرانی این افسانه را قرن‌ها نقل می‌کردند انگار که حقیقتی تردیدناپذیر و قطعی است، و همیشه از زایده اندلسی Zeida la Mora یا Ceida و از فرزندان نصرانی‌اش سخن می‌رانند.

و ما می‌گوییم که بین این تفصیل اغراق شده تنها یک حقیقت وجود دارد و آن هم شخصیت زائده مذکور است و اینکه در حقیقت همسر یا دوست آلفونس ششم بوده و از او صاحب فرزندی با نام سانشو شده که در کودکی در نبرد اقلیش (۵۰۱ هـ - ۱۱۰۸م) کشته شده است اما دختر معتمد بن عباد نبوده است و معتمد آن دختر را در بهای پیمانش به او نداده است و این مختصر تمام این افسانه است که در آن، اغراق و تحریف شده است. چرا که معقول نیست که فرمانده بزرگ مسلمانی همچون معتمد بن عباد راضی شود که دخترش را به ازدواج فرمانده‌ای نصرانی درآورد یا اینکه او را بعنوان رفیق نامشروع به آلفونس داد و بی‌حیایی و سهل‌انگاری دینی معتمد هر اندازه هم بوده باشد چنین کاری نمی‌کند^{۱۴} و اگر فرض کنیم که او بر اساس اعتبارات دینی و شرعی‌اش برای چنین اقدامات زشتی ارزشی قائل نبوده است و از اموریست که عقل هم آن را نمی‌پذیرد بنابراین محال است که نتایج سیاسی این اقدام را به حساب نیاورده باشد بویژه در چنان شرایط حساسی که اسپانیای مسلمان در آن روزها داشت، و حداقل پیامد آن، شوریدن ملت مسلمان بر علیه او و نابودی خانواده‌اش به دست آنهاست، از سوی دیگر،

^{۱۴} - مؤرخان، معتمد بن عباد را همواره «کان فارسا شجاعا، عالما أدیباً، ذکياً شاعراً، محسناً جواداً ممدحاً، کبیر الشان»، یعنی: «یک شوالیه شجاع، دانشمند ادیبی، شاعری باهوش، نیکوار، بخشنده و بزرگ‌مرد» توصیف کرده‌اند. [ر.ک: سیر أعلام النبلاء - الذهبی، ج ۱۹، ص ۶۱؛ المعتمد بن عباد - عبدالوهاب عزام، (مؤسسة هنداوی للتعليم والثقافة، مصر، ۲۰۱۲م) ص ۲۲]

معتمد از طرف خصوم داخلی و خارجی خود بخاطر بی‌شرمی و سست دینی‌اش بشدت مورد هجوم قرار می‌گرفت و معقول نبود که بواسطه چنین اقدامی، سلاحی جدید را در اختیار خصومش قرار دهد تا او را در صف شوریدگان بر دین بگذارند و برچسب ضدیت با دین به او بدهند.^{۱۰}

اما **تفسیر حقیقی** این داستان توسط پژوهش‌ها و مستندات معتبر آشکار گردیده است و اینست که **زایده همسر فتح بن معتمد ملقب به مأمون حاکم قرطبه** (کوردبا) بوده است و مأمون به هنگام هجوم مرابطون به شهر قرطبه، همسر، فرزندان و اموالش را به قلعه مدور فرستاد یا اینکه به هنگام هجوم مرابطون به شهر و کشتن فتح، زایده توانست همراه فرزندانش پا به فرار بگذارد و به قلعه مدور پناه ببرد و سپس تحت حمایت پادشاه قشتاله درآید آنگاه که خطر مرابطین بر سایر آن مناطق نیز افزایش یافت و چه بسا با موافقت معتمد بوده است. و چون زایده بسیار زیبا بود و پادشاه نصرانی هم به زنان توجه نشان می‌داد از فرصت پناه آوردن زایده به خود استفاده کرد و او را دوست خود کرده و سپس با او ازدواج نمود.

روایات قشتالی در این خصوص بیان می‌دارند که زایده بواسطه چیزهایی که از پادشاه نصرانی شنیده بود عاشق او شد و مشتاق ازدواج با او گردید و معتمد (به زعم اینکه زایده دخترش است) بخاطر این مناسبت، مناطق قونقه، وبذه، اقلیش،

^{۱۰} - این داستان در ضمن روایت Pelayo de Oviedo وارد شده که در شمار مجموعه‌ی Espana Sagrada از Alab Flores (ج ۱۴)، و همچنین این داستان را رودریگو تولدو در روایتی که در De Rabis Hispaniea وارد است متذکر شده و نیز لوقا تطیلی با وجود اختلاف در برخی از جزئیات، آن را در Cronicon Mundi و فلوریس در تاریخ خود Flores: Reynas Catolicas آورده‌اند و از تاریخ‌نگران جدید نیز مودستو لافوئنته در تاریخ Historia general de Espana؛ همچنین بنگرید به:

اوکانیا، کونسویجرا و مناطق دیگر را به پادشاه قشتاله بخشید؛ مناطقی که در روزهای حکمرانی بنو ذی‌النون فتح کرده بود که آنها را به عنوان مهریه زایده تقدیم داشت! ممکن است که معتمد واقعاً این مناطق را به پادشاه قشتاله داده باشد اما این کار را بخاطر تعهدی که به او داده بود در بهای پیمان یاری‌اش تقدیم کرد. و چون زایده دختر معتمد نبود پس بی‌اساس است که این اقدام از جانب معتمد را به داستان ازدواج زایده با پادشاه نصرانی مربوط دانست.

در پایان داستان زایده می‌گوییم که او دوست یا همسر پادشاه قشتاله شد و ظاهراً کمی پس از سقوط قرطبه، این اتفاق افتاده است یعنی در اوایل سال ۱۰۹۲م، و زایده به این مناسبت به دین نصرانیت گروید و نام به ایزابل و در روایتی دیگر به ماریا تغییر یافت و فرزندانش از فتح و خدمه‌اش را نیز نصرانی کرد و از آلفونس صاحب تنها پسری به نام سانشو شد، و زایده سر زایمان سانشو مُرد و در سال ۱۰۹۷ یا ۱۰۹۸م، در کلیسای ساهاثون دفن گردید. و زمانی که نیروهای مرابطون سرزمین قشتاله را در اوایل دوران امیر علی بن یوسف بن تاشغین درنوردیدند و قشتالی‌ها برای مبارزه با مرابطون زیر دیوارهای قلعه اقلیش قرار گرفتند آلفونس پسر نوجوانش سانشو را در رأس سپاه به منظور تحریک حماسه سربازان به میدان فرستاد اما در نبردی که بین طرفین درگرفت کشته شد و همراه او، بزرگترین فرماندهان سپاه کشته شدند و این اتفاق در سال ۵۰۱ هـ (۱۱۰۸م) رخ داد. و آلفونس هم در اثر اندوه ناشی از این اتفاق مُرد.^{۱۶}

و روایات اسلامی بطور مستقیم چیزی از زایده و داستان‌ش برای ما بیان نکرده‌اند ولی با این وجود، دلیل قطعی مبنی بر حقیقت شخصیت و صفات او به ما می‌دهند و ما در این مورد، دو متن داریم که هر دو بر آن تصریح می‌کنند:

^{۱۶} - بنگرید به:

نخست چیزیست که در تاریخ ابن‌عذارى "البيان المغرب" در اخبار سال ۵۰۱ هـ موافق با ۱۱۰۸ م، پیرامون سپاهی وارد شده که آلفونس ششم بر ضد مرابطین به منظور یاری قلعه اقلیش فرستاد چنانکه در آن آمده است که: «و فرزند اذفونش شانجه از همسر مأمون بن عباد که نصرانی شد در خلال آن با حدود ۷ هزار سوارکار به قلعه اقلیش رسید.»^{۱۷}

و دوم متنی است که الونشریسی در کتابش "المعیار المغرب و الجامع المغرب عن فتاوی اهل إفريقية و الأندلس و المغرب" تصریح کرده است و در آن پیرامون موضوع ترس برای مهریه و ناموس زنان آمده است که: «و از جمله آنها، ترس بر فتنه اموال و ناموس زنان است و چه زمان صاحب همسر، دختر یا خویشاوند از امنیت آنها آرام می‌گردد اگر به چنگ پست فطرتی از سگان دشمن و خوک‌های غریبه بیافتد پس او را در جان و دینش دچار فتنه کند و بر او چیره شده و او نیز از آن پست فطرت فرمانبرداری کند و ارتداد از دین مانعی در مقابل او و پدرش گردد چنانکه برای معتمد بن عباد و فرزندانش اتفاق افتاد، الله متعال ما را از چنین بلایی و خوشحالی دشمنان در پناه خود دارد.» این همه حقیقت درباره افسانه زائده دختر معتمد بن عباد و بخشیدنش توسط پدرش معتمد بعنوان همسر آلفونس ششم است تا بدین گونه از هم‌پیمانی و یاری‌اش ضد مرابطین سود ببرد، در واقع افسانه‌ای است که قرن‌ها در روایت‌های کلیسایی اسپانیا بعنوان حقیقت تردیدناپذیر وجود داشت. و سکوت روایات اسلامی معاصرش و بعد از آن نیز بر ادعای حقیقت داشتن این افسانه افزود. و هویدا است که تاریخ‌نگاران مسلمان

^{۱۷} - این عبارت مورد تأیید دانشمند فرانسوی استاد لوی پرووانسال (Lévi-Provençal) است که در کاغذهای خطی کتاب "البيان المغرب" نشر (چاپ) نشده که وی در کتابخانه‌ی دانشگاه قرویین فاس بدان دست یافته و مقاله‌ای با عنوان Zaida la Mora در مجله‌ی (XVIII) ۱۹۳۴ Hispéris نشر داده که روشنگری جدید و ارزشمندی در مورد این داستان افسانه‌ای است.

ناراحتی و دردی که این داستان در نفوس شریف برجای می‌گذاشت را احساس کردند به همین خاطر با حساب اینکه اتفاقی بی‌اعتبار از ناحیه تاریخی است از پرداختن بدان چشم پوشی کردند.^{۱۸}

ثانیاً: دختر معتمد بن عباد، همانا «بُثَیْنَه» نامی بوده^{۱۹} که زیبارو و شاعر نیز بوده که پس از اتفاقی، با پسر یکی از بازرگانان اشبیلیه ازدواج نموده است.^{۲۰} البته گفته شده دختران دیگری هم داشته غیر از بُثَیْنَه لیکن اسامی و شرح زندگانی آنان در کتاب‌های تاریخی موجود نیست اما چیزی که قاطعیت دارد این است که دختری با اسم «زایده» همسر مأمون پسر معتمد بوده نه دختر او، و این بهترین دلیل در مردود دانستن این داستان شجره‌ی الیزابت دوم می‌باشد.

چهارم اینک: دیوید استارکی-تاریخ‌شناس- در رابطه با شجره‌ی الیزابت دوم می‌گوید: «پادشاهان قرون وسطایی اسپانیا و خاندان سلطنتی اسلامی بسیار نزدیک بودند، با این حال، این دلیل نمی‌شود که آنها متعلق به نسل خانواده سلطنتی مسلمانان باشند.»^{۲۱}

سخن پایانی

خانم الیزابت دوم اگر بر فرض محال هم از سلاله‌ی پیامبر اکرم ﷺ باشد اما به سبب غیرمسلمان بودنش بلاشک از این سلاله خارج شده و خداوند متعال در مورد پسر

^{۱۸}- دولة الإسلام في الأندلس، عنان، ج ۲، صص ۳۴۵ - ۳۴۸.

^{۱۹}- تاریخ آداب العرب - مصطفی الرافعی، (دار الكتاب العربی)، ج ۳، ص ۱۸۰؛ شاعرات العرب فی الجاهلیة والإسلام - بشیر یموت، (ط: ۱، المكتبة الأهلية، بیروت، ۱۹۳۴هـ)، ص ۲۱۲.

^{۲۰}- نفح الطیب من غصن الأندلس الرطیب - المقرئ، (ط: ۱، دار صادر، بیروت، ۱۹۹۷م)، ج ۴، ص ۲۸۴؛ المعتمد بن عباد - عبدالوهاب عزام، ص ۱۱۴؛ المعتمد بن عباد - علی أدهم، صص ۳۰۹ - ۳۱۱.

^{۲۱}- بنگرید به سایت تایمز:

سیدنا نوح علیه السلام که کفر ورزید و بیراهه رفت را چنین فرموده: ﴿قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ﴾ [هود: ۴۶]، یعنی: «فرمود: ای نوح، او در حقیقت از کسان تو نیست، او [دارای] کرداری ناشایسته است.» و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: «اهل بیت من معتقد هستند که نزدیک‌ترین مردم به من هستند در حالی که نزدیک‌ترین مردم به من، کسانی‌اند که متقی‌اند از هر جا که باشند.»^{۲۲} و در تأیید سخن پیامبر صلی الله علیه و آله، این آیه قرآن می‌باشد که شرط مقرب بودن به سیدنا ابراهیم علیه السلام را تبعیت از ایشان بیان داشته و فرموده: ﴿إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اللَّهُ وَ لِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ [آل عمران: ۶۸]، «در حقیقت، نزدیک‌ترین مردم به ابراهیم، همان کسانی هستند که او را پیروی کرده‌اند، و [نیز] این پیامبر و کسانی که [به آیین او] ایمان آورده‌اند؛ و خدا سرور مؤمنان است.»

با این توضیحات و روشنگری‌ای که شد، به برادران و خواهران توصیه می‌شود که هر چیزی را بدون احراز صحت و سقم آن - و بدون آگاهی- نپذیرید و در نشر آن نیز اقدام نکنید چرا که در قبال آنچه انجام می‌دهید همگی مسئول هستیم. این خبر انتساب خانم ملکه انگلیس به اهل بیت علیهم السلام همان‌طور که بیان شد کذب و فاقد اعتبار علمی است و حتی اگر صحت می‌داشت باز هیچ سودی برای ایشان نداشت بنابراین مسلمانان نباید نسبت به این خبر - از روی ناآگاهی- ابراز خوشحالی کنند و بهانه دست معاندین و اسلام‌ستیزان دهند.

﴿وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾

«رد شبهات ملحدین»

اردیبهشت / ۱۳۹۷

^{۲۲}- صحیح ابن حبان، (ط: ۲)، الرسالة، بیروت، (۱۹۹۳م)، ج ۲، ص ۴۱۴ ح ۶۴۷: «إن أهل بيتي هؤلاء يرون أنهم أولى الناس بي، وإن أولى الناس بي المتقون، من كانوا حيث كانوا» - سند صحیح.